

فراخوان بیستمین جشنواره نمایش ہائے آئینے و سنتے

مہرو آبان ۱۴۰۰

به نام آنکه جان را فکرت آموخت به نور جان چراغ دل برافروخت

کانونِ نمایش‌های آیینی و سنتی انجمن هنرهای نمایشی ایران و اداره کل هنرهای نمایشی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی به منظور گسترش زمینه‌های پژوهشی و اجرایی و ژرفکاوی در ریشه‌های نمایش ایرانی، و نیز ثبت و حفاظت از کهن‌الگوهای نمایشی ایران زمین و بهره بردن از این دستاوردها برای ارتقای تئاتر ملی؛ بیستمین جشنواره نمایش‌های آیینی و سنتی را با اولویت نمایش‌های الهام گرفته از آثار «**نظامی گنجوی**» در مهر و آبان ماه ۱۴۰۰ برگزار می‌کند.

بدیهی است این رویداد ملی با توجه به شرایط ویژه اجتماعی ناشی از همه‌گیری بیماری کرونا و اولویت صیانت از سلامت هنرمندان و تماشاگران هنر نمایش با رعایت همه پروتکل‌ها و دستورات بهداشتی برگزار خواهد شد.

بخش‌های جشنواره

الف) نمایش‌های تخت حوضی (بخش ویژه استاد علی نصیریان)

ستاد برگزاری جشنواره با هدف حفظ و ترویج گونه‌های اصیل نمایش‌های تقلید و تخت حوضی، این بخش را با شرایط زیر برگزار می‌نماید:

الف/۱: بخش ویژه

صاحب نظران عرصه نمایش‌های ایرانی یکی از راه‌های رسیدن به تأثیر ملی را استفاده از ادبیات ایران زمین می‌دانند، راهی که بیش از همه از سوی نمایشگران سنتی در شبیه‌خوانی و تقلید تجربه شده است. ستاد برگزاری بیستمین جشنواره نمایش‌های آیینی و سنتی با عنایت به این تجربه و اولویت، بخش ویژه نمایش‌های تخت حوضی این دوره از جشنواره را به نمایش‌های ملهم از حکایات مندرج در متون کلاسیک و قصه‌های عامیانه ایرانی با اولویت نمایش‌های الهام گرفته از آثار «**نظامی گنجوی**» اختصاص داده است.

الف/۲: بخش موضوعات آزاد

جهت ایجاد تنوع در تولیدات بخش تخت حوضی تعدادی از آثار از میان نمایش‌های مبتنی بر سایر متون انتخاب خواهد شد. موضوع آثار این بخش آزاد است. اما اولویت انتخاب با آثاری است که با رویکردی پژوهش محور و براساس گونه‌های متنوع نمایشی تخت حوضی نگاشته و تولید شده باشد.

مقتضیان حضور در این بخش می‌توانند با مراجعه به بخش ویژه ثبت نام بیستمین جشنواره نمایش‌های آیینی و سنتی بر روی تارنمای ایران تئاتر نسبت به تکمیل فرم تقاضا و بارگذاری مدارک لازم اقدام نمایند.

شرایط و مقررات:

۱- نمایش‌های شرکت کننده در بخش تخت حوضی ملزم به بهره‌گیری از چاپوب‌های شناخته شده نمایش‌های تخت حوضی

(سیاه بازی، بقال بازی، تقلیدهای اندرونی و...) هستند. بنابراین نمایشنامه‌ها پیش از ارائه به هیات انتخاب، توسط کارشناسان ستاد برگزاری جشنواره گونه‌شناسی می‌شود و تنها متونی مورد ارزیابی قرار خواهند گرفت که این شرط را رعایت کرده باشند.

۲- سقف پذیرش آثار در بخش نمایش‌های تخت حوضی حداکثر ۲۰ اثر خواهد بود.

۳- به گروه‌های راه یافته به بخش ویژه جشنواره حداقل ۱۵۰ میلیون ریال و حداکثر ۴۰۰ میلیون ریال و برای آثار بخش موضوعات آزاد حداقل ۱۵۰ میلیون ریال و حداکثر ۳۰۰ میلیون ریال کمک هزینه تولید پرداخت خواهد شد.

۴- نمایش‌های متقاضی با توجه به شرایط همه‌گیری بیماری کرونا می‌توانند آثار خود را بر مبنای ارائه در فضاهای خارج از صحنه و با اولویت چیدمان تخت حوض ارائه نمایند.

۵- نمایش‌هایی که پیش از این با همان کارگردان و ترکیب اجرایی در دوره‌های پیشین جشنواره نمایش‌های آیینی و سنتی حضور داشته اند مجاز به شرکت در جشنواره نخواهند بود.

تذکر مهم: کارگردانان متقاضی با پیشنهاد یکی از نمایشنامه‌های راه یافته به بخش نهایی چهارمین مسابقه بازی‌نامه نویسی نمایش‌های آیینی و سنتی در سال ۱۳۹۹ می‌توانند بدون حضور در مرحله ارزیابی متون در مرحله ارزیابی اجرا شرکت نمایند. برای این امر ضروری است درخواست کارگردان به همراه مجوز امضا شده نویسنده در بخش مربوطه بر روی تارنمای ایران تئاتر بارگذاری گردد.

- مهلت ثبت تقاضا و بارگذاری نمایشنامه‌ها بر روی تارنمای ایران تئاتر تا ۲۲ خرداد ۱۴۰۰ خواهد بود.

- نتایج ارزیابی نمایشنامه‌ها نیمه اول تیر ماه ۱۴۰۰ اعلام خواهد شد.

- ارزیابی اجرایی آثار از ۱۵ شهریور ماه ۱۴۰۰ انجام خواهد شد.

الف/۳: مرور نمایش‌های آیینی. سنتی اجرا شده در سال‌های
۱۳۹۸ تا ۱۴۰۰ (یادواره زنده یاد استاد سعدی افشار)

ستاد برگزاری بیستمین جشنواره نمایش‌های آیینی. سنتی با هدف ارائه کارنامه دو ساله تئاتر کشور در حوزه نمایش‌های آیینی - سنتی، (آثار اجرا شده طی یک سال و نیم پس از برگزاری دوره پیشین)، بخش مرور نمایش‌های آیینی - سنتی اجرا شده در سال‌های ۱۳۹۸ تا ۱۴۰۰ را برگزار می‌کند.

• نمایش‌های این بخش (به استثنای نمایش‌های شرکت کننده در جشنواره نوزدهم) باید در محدوده زمانی ۱۳۹۸/۵/۲۶ تا ۱۴۰۰/۵/۲۶ در یکی از تالارهای تئاتر کشور و یا در قالب شیوه تخت حوضی حداقل ۱۰ اجرا داشته باشند.

• نمایش‌های دانشجویی تولید شده در دانشکده‌های تئاتر کشور که با الهام از نمایش‌های آیینی. سنتی تولید شده و در تالارها یا اماکن دانشگاهی در ایام ذکر شده اجرا شده باشند با معرفی کتبی یک استاد راهنما (اساتید واحدهای آشنایی با تعزیه، شیوه‌های نمایش در ایران، اجرای کارگاهی نمایش‌های ایرانی، نمایش در ایران، خیمه شب بازی و سایر دروس مرتبط با نمایش ایرانی یا استاد راهنمای پایان نامه) می‌توانند متقاضی حضور در این بخش باشند.

• سقف پذیرش آثار در این بخش ۷ نمایش خواهد بود.

• به گروه‌های راه یافته این بخش حداقل ۱۰۰ میلیون ریال و حداکثر ۱۵۰ میلیون ریال به عنوان کمک هزینه پرداخت خواهد شد.

• متقاضیان این بخش می‌توانند با مراجعه به بخش مشخص شده در تارنمای ایران تئاتر نسبت به ثبت تقاضا و بارگذاری مدارک لازم اقدام نمایند.

• مهلت ثبت تقاضا و بارگذاری مدارک بر روی تارنمای ایران تئاتر تا تاریخ ۳۰ مرداد ماه ۱۴۰۰ خواهد بود.

ب) مجالس شبیه خوانی
(یادواره زنده یاد استاد هاشم فیاض)

ستاد برگزاری جشنواره باهدف تولید مجالس جدید و ترویج نمونه‌های اصیل شبیه خوانی این بخش را با مشخصات زیر برگزار می‌نماید:

ب/۱: مجالس نو

این بخش به مجالسی که براساس متون ادبی یا وقایع تاریخی توسط تعزیه سرایان معاصر سروده شده باشند، اختصاص خواهد داشت.

ب/۲: مجالس غریب

این بخش پذیرای آن گروه از مجالس غریب که تاکنون در دوره‌های پیشین جشنواره اجرا نشده‌اند خواهد بود.

• به گروه‌های راه یافته این بخش حداقل ۱۰۰ میلیون ریال و حداکثر ۱۵۰ میلیون ریال کمک هزینه پرداخت خواهد شد.

• مجالسی که با همان شبیه گردان و گروه اجرایی در ادوار پیشین جشنواره حضور داشته‌اند مجاز به شرکت در این دوره نیستند.

• سقف پذیرش آثار در این بخش ۱۰ مجلس خواهد بود.

• زمان، مکان و تعداد اجراهای مجالس پذیرفته شده نهایی توسط ستاد جشنواره تعیین می‌گردد.

• متقاضیان این بخش می‌توانند براساس زمان بندی تعیین شده با مراجعه به بخش مشخص شده در تارنمای ایران تئاتر نسبت به ثبت تقاضا و بارگذاری مدارک لازم اقدام نمایند.

• مهلت دریافت نسخه‌ها تا پایان خرداد ماه ۱۴۰۰ خواهد بود.

• نتایج ارزیابی نسخ تا نیمه اول تیر ماه ۱۴۰۰ اعلام خواهد شد.

• ارزیابی اجرایی مجالس شبیه خوانی در نیمه اول شهریور ماه ۱۴۰۰ انجام می‌شود.

ج) نمایش‌های عروسکی سنتی (یادواره زنده یاد استاد کاکا محمد شیرازی)

ستاد برگزاری جشنواره با هدف عرضه‌ی منتخبی از نمایش‌های عروسکی سنتی (خیمه شب بازی، جی جی وی جی، خم بازی، صندوق بازی...) این بخش را با مشخصات زیر برگزار می‌کند:

ج/۱: نگاه نو، الگوی کهن:

این بخش با هدف روزآمد کردن اجرای نمایش‌های عروسکی سنتی با حفظ بنیان‌ها و اصول اجرایی کهن و نمایش قابلیت‌های ارزنده این گونه نمایشی به آثاری اختصاص دارد که با طرح‌های جدید در قالب گونه‌های مختلف نمایش‌های عروسکی سنتی به معاصر سازی الگوهای کهن می‌پردازند. در این بخش موضوع آزاد است.

ج/۲: بخش اجراهای اساتید:

این بخش جهت ثبت تجارب و حفاظت از اشکال سنتی نمایش عروسکی و بازسازی میراث کهن نمایشگران این عرصه به اجرای اساتید و هنرمندان پیش‌کسوت اختصاص خواهد داشت.

• سقف پذیرش آثار در این بخش ۷ نمایش خواهد بود و به گروه‌های پذیرفته شده حداقل ۶۰ میلیون ریال و حداکثر ۱۰۰ میلیون ریال به عنوان کمک هزینه پرداخت خواهد شد.

• *متقاضیان این بخش می‌توانند با مراجعه به بخش مشخص شده در تارنمای ایران تئاتر نسبت به ثبت تقاضا و بارگذاری مدارک لازم اقدام نمایند.

• آثار این بخش از طریق بررسی نسخه تصویری نمایش‌ها گزینش خواهند شد. ضروری است متقاضیان براساس اطلاعات آمده در فرم ثبت نامه در تارنمای ایران تئاتر نسخه تصویری آثار خود را ارسال یا بارگذاری نمایند.

• مهلت ثبت تقاضا و بارگذاری مدارک بر روی تارنمای ایران تئاتر تا ۲۰ مردادماه ۱۴۰۰ خواهد بود.

• فهرست آثار برگزیده تا ۱۵ شهریور ماه ۱۴۰۰ اعلام خواهد شد.

ه) بخش نقالی و روایت‌های ملی (یادواره زنده یاد مرشد ولی الله ترابی)

ستاد برگزاری جشنواره با هدف عرضه‌ی منتخبی از آثار حوزه نقالی و روایتگری (انواع نقل‌های سنتی: موسیقایی، تصویری، نمایشی و...) این بخش را با مشخصات زیر برگزار می‌نماید:

ه/۱: بخش نگاه نو، الگوی کهن:

این بخش که به صورت رقابتی برگزار می‌شود به نمایش‌هایی اختصاص دارد که با طرح‌های غریب و جدید در قالب گونه‌های مختلف نقل سنتی به معاصر سازی الگوهای کهن می‌پردازند. در این بخش موضوع آزاد است.

• منظور از قصه‌های غریب قصصی است که کمتر اجرا شده است

• به برگزیدگان این بخش جوایزی به شرح زیر اهدا خواهد شد:

رتبه نخست: دیپلم افتخار، تندیس جشنواره و جایزه نقدی به مبلغ ۵۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال

رتبه دوم: لوح تقدیر و جایزه نقدی به مبلغ ۳۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال

رتبه سوم: لوح تقدیر و جایزه نقدی به مبلغ ۲۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال

ه/۲: اجراهای اساتید:

این بخش جهت ثبت تجارب و حفاظت از اشکال سنتی روایتگری و بازسازی میراث کهن فعالان این عرصه به اجرای اساتید و هنرمندان پیش‌کسوت اختصاص خواهد داشت.

• به آثار راه یافته بخش نقالی و روایت‌های ملی تا سقف ۳۰ میلیون ریال به عنوان کمک هزینه پرداخت خواهد شد.

• متقاضیان این بخش می‌توانند با مراجعه به تارنمای ایران تئاتر نسخه تصویری آثار خود را ارسال و یا بارگذاری نمایند.

• مهلت ثبت تقاضا و بارگذاری مدارک بر روی تارنمای ایران تئاتر تا ۲۰ مردادماه ۱۴۰۰ خواهد بود.

(و) معرکه‌ها، آیین‌ها و بازی‌های نمایشی (یادواره زنده یاد استاد محمود استاد محمد)

با هدف شناسایی، حفظ و احیای معرکه‌ها، آیین‌ها و بازی‌های نمایشی که قابلیت اجرا در فضای باز و مکان‌های عمومی را دارند، پیشنهادات متقاضیان در دو گروه: «آیین‌ها، بازی‌ها، معرکه‌ها و نمایش‌های میدانی» و «نمایش‌های قهوه‌خانه‌ای» پذیرفته خواهند شد.

• در این بخش ستاد جشنواره پذیرای نسخه تصویری آثار متقاضی خواهد بود. آیین‌های ناشناخته به ویژه گروهی از آیین‌ها، معرکه‌ها و بازی‌های نمایشی که در جشنواره‌های پیشین اجرا نشده باشند در اولویت انتخاب هستند.

• در راستای حفظ گونه‌های ارزشمند نمایشی کهن ایران و خرده آیین‌های نمایشی اقوام مختلف و نیز آثار هنری میان رشته ای مناطق مختلف کشور، بخش ویژه قهوه خانه نمایش‌های ایرانی با توجه به شرایط ویژه ناشی از شیوع کرونا و با تصمیم ستاد جشنواره برگزار خواهد شد.

• متقاضیان این بخش لازم است تا تاریخ ۱۸ مردادماه ۱۴۰۰ با مراجعه به بخش ویژه بیستمین جشنواره نمایش‌های آیینی و سنتی بر روی تارنمای ایران تئاتر نسبت به تکمیل فرم ثبت نام و بارگذاری مدارک لازم اقدام نمایند.

• به گروه‌های میدانی تا سقف ۱۰۰ میلیون ریال و نمایش‌های قهوه خانه‌ای تا سقف ۳۰ میلیون ریال کمک هزینه پرداخت خواهد شد.

• آثار نمایشی که با همان کارگردان و ترکیب اجرایی در ادوار پیشین جشنواره حضور داشته اند مجاز به شرکت در این دوره نخواهند بود.

• در صورت برگزاری حضوری جشنواره سقف پذیرش نفرات برای حضور در جشنواره در بخش نمایش‌های میدانی ۱۲ نفر خواهد بود.

• در این بخش اولویت با آیین‌ها، معرکه‌ها و بازی‌های نمایشی است که بر مبنای پژوهش و تحقیق در فرهنگ عامه اقوام و مناطق مختلف کشور تولید شده باشند.

• مهلت ثبت تقاضا و بارگذاری مدارک بر روی تارنمای ایران تئاتر تا ۱۸ مرداد ماه ۱۴۰۰ خواهد بود.

(ز) جوانه‌های نمایش ایرانی (ویژه کودک و نوجوان) (بخش ویژه استاد هنگامه مفید)

ستاد برگزاری جشنواره با هدف حفظ و ترویج نمونه‌های اصیل نمایش‌های آیینی و سنتی و انتقال تجربه کهن به نسل جدید این بخش را با توجه ویژه به شرایط شیوع بیماری در کشور و با اولویت صیانت از سلامت کودکان و نوجوانان و هنرمندان به شرح زیر برگزار می نماید:

ز۱: نقل و روایتگری کودکان و نوجوانان: در این بخش نقالان و قصه گویمان کودک و نوجوان با بهره گیری از اشکال گوناگون نقل سنتی اجرا خواهند داشت.

ز۲: شبیه خوانی: در این بخش مجالس آشنا و غریب شبیه خوانی توسط گروه‌هایی متشکل از کودکان و نوجوانان علاقه‌مند (تحت نظارت اساتید این عرصه) اجرا خواهند داشت.

ز۳: قصه‌گویی و نقالی با موضوعات ملهم از فرهنگ و ادبیات عامیانه ایران ویژه مخاطبان کودک: این بخش توسط روایتگران بزرگسال و برای کودکان اجرا خواهد شد.

ز۴: نقاشی و عروسک‌سازی با موضوعات ملهم از فرهنگ و ادبیات عامیانه ایران: این بخش در ایام جشنواره هر روز تحت نظر اساتید و با مشارکت کودکان و نوجوانان حاضر اجرا خواهد شد.

• به هنرمندان پذیرفته شده در بخش‌های مختلف جوانه‌های نمایش ایرانی هدایایی تقدیم خواهد شد.

• در بخش‌های نمایشی، مدت زمان آثار می بایست حداکثر ۱۵ دقیقه باشند.

• ستاد جشنواره ثبت کننده تقاضا را مسئول اثر می داند. ضروری است والدین محترم با توجه به این موضوع در خصوص حضور فرزندان خود در این بخش اقدام نمایند.

• متقاضیان می توانند تا تاریخ ۱۶ مرداد ماه ۱۴۰۰ با مراجعه به بخش مشخص شده در تارنمای ایران تئاتر نسبت به ثبت تقاضا و بارگذاری مدارک اقدام نمایند.

ح) هشتمین سمینار بین‌المللی نمایش‌های آیینی و سنتی

فراخوان تخصصی این سمینار با هدف دعوت از تمامی پژوهشگران داخلی و خارجی در حوزه نمایش‌های آیینی- سنتی متعاقباً اعلام خواهد شد.

شرایط و ضوابط:

۱. شیوه برگزاری جشنواره (حضور مجازی) پس از بررسی‌های نهایی از سوی ستاد جشنواره اعلام خواهد شد.

۲. آثار صحنه‌ای برگزیده جشنواره (به انتخاب ستاد برگزاری و با نظر دبیر جشنواره) برای اجرای عمومی مورد حمایت قرار خواهند گرفت. فرایند توافق با مدیران تالارها برای زمان و مکان اجرای این آثار از سوی کارگردان نمایش انجام و حمایت از آثار مذکور پس از اخذ این توافق انجام خواهد گرفت.

۳. در صورت اجرای حضوری آثار، ستاد برگزاری جشنواره صرفاً خود را متعهد به هماهنگی حضور هر بازیگر و نوازنده در دو اجرای متفاوت، می‌داند.

۴. شرکت‌کنندگان در بخش‌های مختلف جشنواره با ارسال اثر خود متعهد به پذیرش قوانین و سیاست‌گذاری‌های جشنواره هستند. عدم رعایت این قوانین به ویژه زمان بندی جشنواره موجب حذف آثار خواهد شد.

۵. ستاد جشنواره با رعایت حقوق معنوی آثار پذیرفته شده مجاز به ارائه نمایش‌ها در بسترهای مجازی دارای مجوزهای قانونی خواهد بود.

۶. در حوزه نمایش‌های صحنه‌ای و میدانی هر کارگردان می‌تواند صرفاً در یکی از بخش‌های جشنواره حضور داشته باشد. بخش مرور از این قاعده مستثناست.

۷. ارائه و بازگذاری مدارک به شکل کامل الزامی است. در صورت وجود نقص، تقاضای حضور ثبت نخواهد شد.

۸. ستاد برگزاری جشنواره مسئولیتی در قبال ساخت و ساز دکور، دوخت لباس و چاپ مواد تبلیغی نمایش‌ها نداشته و صرفاً خدمات معمول نصب دکور و آماده‌سازی صحنه را ارائه خواهد کرد.

۹. ستاد برگزاری جشنواره به تشخیص کمیته انتخاب در هر بخش و بنا به موارد زیر کمک هزینه گروه را مشخص خواهد کرد:

الف) نیازهای ضروری صحنه شامل دکور، لباس، موسیقی و...

ب) تعداد عوامل اجرایی مؤثر در اجرای گروه

ج) بعد مسافت برای گروه‌های شهرستانی به منظور تأمین هزینه‌های ایاب و ذهاب

د) سطح کیفی و تعداد اجراها در جشنواره

۱۰. چنانچه موردی در فراخوان درج نشده باشد، موضوع از طریق استعلام علاقه‌مندان حضور در جشنواره و تصمیم ستاد برگزاری اعلام و اجرا خواهد شد.

کانون نمایش‌های
آیندی و سنتی

انجمن هنرهای نمایشی ایران

Dramatic
Arts
Center

وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی
سازمان امور هنری

نشانی پستی دبیرخانه: خیابان حافظ، خیابان استاد شهریار، خیابان هانری کوربین، پلاک ۱۸، طبقه اول

تلفن دبیرخانه دائمی جشنواره‌ها: ۰۲۱-۶۶۷۱۰۷۰۲

تلفن: ۰۲۱-۶۶۷۰۹۸۰۲

نشانی تارنمای ایران تئاتر www.theater.ir
